

LA CONVERSA VIA BLOC

dóna per molt. Ahir m'hi vaig connectar i hi vaig trobar un comentari sobre el coronel Nicholson, el personatge que encarnava Alec Guinness a la pel·lícula que dona títol a l'article d'avui. Fem-ne memòria: el film comença amb les imatges d'un camp de presoners al sud de Birmània durant la Segona Guerra Mundial. Els presoners nord-americans mal col·laboren amb els japonesos en la construcció del pont que té encomanat el coronel Sato. Amb l'arribada de nous presoners britànics tot es trabuca. El coronel Nicholson, comandant dels britànics, es nega a treballar en el pont apel·lant a la Convenció de Ginebra, que priva els oficials presoners de fer treballs forçats. Després d'una resistència heroica a les pressions de Sato, Nicholson se surt amb la seva i és rebut pels seus homes com un heroi. Sato el necessita per acabar el pont a temps si no vol ser deshonrat pel seu exèrcit.

L'acord entre Sato i Nicholson és clar: el darrer es farà càrrec de la supervisió de les tropes britàniques amb el compromís d'executar els treballs dins del temps i de la qualitat esperats. El primer controlarà els oficials britànics. Tant s'hi compromet Nicholson que fins i tot proposa el canvi d'ubicació del pont per millorar-ne la qualitat.

LECTURES POLÍTIQUES

▶ ANTONI VIVES

*El pont sobre el riu Kwai***píndoles**

«Nicholson **PRESUMEIX** de la gran **CAPACITAT** britànica per fer **LES COSES** **MENTRE** Sato aguanta **AMB MALA CARA** la fanfarroneria del **BRITÀNIC**»

Sato li fa cas i el pont es fa tal com diuen els oficials britànics. Mentrestant, un oficial americà s'escapa del camp i aconsegueix arribar al quarter general de les tropes aliades. Allà, amb oficials de les forces especials britàniques, planifiquen la destrucció del pont, qüestió de vital importància per assegurar que els subministraments no arribin al front japonès.

Mentrestant, en el camp, el coronel Nicholson es pren la feina a la valenta. Explica als seus homes

«**PREGUNTAT** un oficial britànic presoner què **HAURIEN FET** en trobar-se **UN HOME** com el coronel **NICHOLSON**, l'home va contestar: "l'hauríem **ELIMINAT** molt **DISCRETAMENT**"»

píndoles

que, per a ell el pont, no és el més important, sinó que se sàpiga que van ser presoners britànics els que van aixecar aquella meravella que haurà de dur prosperitat a la regió; un monument que durarà centenars d'anys i del qual els presoners estaran sempre orgullosos. El pont avança i és el dia anterior a la inauguració quan el comando especial és capaç de situar les càrregues explosives a la base del pont. El dia és important, perquè l'endemà el primer tren que ha de creuar el

pont arribarà carregat de tropes japoneses de refresc. Per això és tan important fer esclatar el pont. En una de les escenes de cap al final de la pel·lícula, els coronels Nicholson i Sato passegen per damunt del pont. El britànic presumeix de la gran capacitat britànica per fer les coses. Sato aguanta amb mala cara la fanfarroneria del britànic, però pensa que, malgrat tot, el pont és seu i serveix els seus interessos. De sobte, Nicholson descobreix les càrregues de dinamita

i mira d'aturar el sabotatge demanant ajut als japonesos... m'estalvio el final, perquè segurament tots el recordeu. Però m'ha semblat que era bo recordar un argument que, portat a un temps i a un país ben nostre, com a mínim inquieta.

Una darrera dada: la novel·la original va ser escrita per un francès veterà de guerra, Pierre Boulle. Julie Summers, en el seu llibre *The Colonel of Tamarkan*, explica que Pierre Boulle va ser presoner de guerra a Tailàndia durant la Segona Guerra Mundial. Segons Summers, Boulle va construir el personatge fictici del coronel Nicholson com una barreja de tots els oficials col·laboracionistes francesos que va conèixer durant la guerra. Preguntat un oficial britànic presoner què haurien fet ell i les seves tropes en cas d'haver-se trobat amb un home com el coronel Nicholson entre ells, l'home va contestar: «l'hauríem eliminat molt discretament». El meu bloqueig em proposava afegir a la terminologia habitual del nacionalisme una síndrome nova en l'accepció, però antiga en la patologia: la del pont sobre el riu Kwai o la «síndrome de Nicholson».